

DUITSE KPN-DOCHTER E-PLUS IN LASTIG PARKET

TEKST: JASPER JANSEN

Duitse veilingregels voor nieuwe frequentieblokken drijven KPN-dochter E-Plus waarschijnlijk in de armen van Telefónica-dochter O2

Het gaat KPN's mobiele telefoniebedrijf in Duitsland, E-Plus, voor de wind. De dochter lijkt te profiteren van haar agressieve prijsvechtersstrategie in het moeilijke economische klimaat. E-Plus kan bovendien nog flink profiteren van de onvermijdelijke vast-naar-mobielsubstitutie bij onze oosterburen. De Duitse mobiele telefonie-markt is namelijk nog niet bepaald volwassen te noemen: van elke minuut die er in Duitsland gebeld wordt, gaan nog altijd ongeveer 45 seconden via de vaste lijn. Het Europees gemiddelde is slechts 33 seconden. Niet verwonderlijk dat KPN-topman Ad Scheepbouwer optimistisch is over zijn

Duitse dochter: "In de komende drie jaar moet het marktaandeel van E-Plus groeien van 16 procent tot 20 procent". Duitsland, nu al verantwoordelijk voor een kwart van KPN's concernomzet, wordt dus steeds belangrijker.

De Duitse positie is zwaar bevochten. Vlak na de eeuwwisseling scheerde KPN langs de rand van de afgrond, nadat het bedrijf miljarden moest afschrijven op Duitse UMTS-licenties – staat voor Universal Mobile Telecommunication System, ofwel sneller internet. Het Britse tijdschrift *The Economist* gaf later gekscherend de volgende betekenis aan UMTS: "Unlimited Money to Spend". Door de veel te duur betaalde UMTS-licenties gingen veel Europese telefonieaanbieders net niet op de fles. Nu, een decennium later, rillen beleggers bij de gedachte dat de Duitse overheid in de lente van 2010 opnieuw netwerkfrequenties gaat veilen.

ONEERLIJKE VEILINGMEESTER

KPN zal voornamelijk geïnteresseerd zijn in de 800 MHz-frequentieblokken van het vierde generatienetwerk. Met deze frequenties kunnen Duitsers in dunbevolkte gebieden mobiel bellen en internetten en kan E-Plus een landelijke dekking aanbieden.

De Duitse veilingmeester doet zes frequentieblokken in de aanbidding, waarbij volgens experts minimaal twee blokken nodig zijn om het netwerk efficiënt uit te rollen. Er bestaat geen twijfel dat de twee marktleiders T-Mobile en Vodafone de eerste vier blokken voor hun rekening zullen nemen. Met een marktaandeel van elk 30 procent hebben zij de investering immers twee keer zo snel terugverdiend als de nummers drie en vier in de markt, te weten E-Plus en Telefónica-dochter O2 die elk rond de 15 procent van de markt in handen hebben.

E-Plus en O2 zullen dus moeten vechten om de twee laatste blokken.

Scheepbouwer noemt het "onaanvaardbaar" dat de Duitse overheid de twee grootste spelers op deze manier voortrekt. De topman zei recentelijk dat hij hoopt dat Neelie Kroes de Duitse mededingingsautoriteiten op de vingers zal tikken. Zo niet, dan overweegt hij juridische acties. Mocht de Duitse NMA weinig gevoelig zijn voor de bezwaren van de topman, dan zijn er drie scenario's denkbaar.

DENKBARE SCENARIO'S

Scenario één: E-Plus trekt zich helemaal terug uit de veiling en KPN beschouwt Duitsland als een 'sunk cost'-dossier. Dit scenario lijkt onrealistisch. Scheepbouwer: "Ons concern heeft vele miljarden uitgegeven om E-Plus te kopen en het netwerk uit te bouwen. Deze investeringen zullen we verdedigen." Bovendien zijn de 800 MHz-frequentieblokken van veel groter belang voor E-Plus en het kleinere O2, omdat zij bij een eerdere Duitse veiling ook al werden benadeeld door de veilingmeester. Bij de veiling van 900 MHz-frequenties kregen T-Mobile en Vodafone ieder 12,4 MHz spectrumbandbreedte, terwijl E-Plus en O2 het moesten doen met elk 5 MHz, waardoor de landelijke dekking van de eerstgenoemde slechter is.

Het tweede scenario komt neer op een bloedige biedingsstrijd om de laatste twee blokken tussen O2 en E-Plus. Ook dit scenario lijkt niet waarschijnlijk. Daarvoor ligt het UMTS-fiasco bij de bestuurders nog te vers in het geheugen. Iedereen begrijpt dat dan alleen de Duitse belastingbetaler wint.

De laatste optie, overigens letterlijk genoemd door de Duitse veilingmeester, is samen bieden met O2 dat in hetzelfde lastige schuitje zit. Door de kosten van de

